

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

ANY XI

REUS, DIUMENGE 23 DE JULIOL DE 1916

Núm. 167

GRAN HOTEL DE LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà :: Habitacions amb bany, dutxes i telèfon :: Calefacció central

Casa Pujol

PREU FIXO

Monterols, 37.-Reus **SASTRERIA** Major, 60.-Lleida

Casa especial en la mida.

Trajos confeccionats a l'última moda per a **SENYORS**, des de **10 pessetes**.

Trajos confeccionats per a **NOIS**, des de **3 pessetes**.

Gran novetat en **Bastons**

Sombreros de palla **GRAN MODA** a preus mai vistos

D'Art

Al marge del Saló d'Humoristes

Pensava dedicar-li un parell de cròniques, per a que servissin a l'ensens de propaganda. Mes la feina apressava, i passà l'oportunitat. Ara ja està elausura, i casi reenviades, amb dolor del cor, les obres que tant amablement ens foren cedides. Tanta gentillesa, tanta simpàtica brometa, torna a dispersar-se, ben poca cosa restarà a Reus.... M'aconso recordant que descomptava com cosa segura nostre fracàs econòmic, i que és necessari anar educant el gust artístic de nostres burgeses.

Hem tingut èxit de premsa i èxit de públic; ja és prou i considerem excessivament recompensat l'escàs i humil esforç que la generositat de «El Círculo» en la personalitat de «sa Simpatia Junta Directiva» tingué l'amabilitat de deixar-nos realitzar.

Com a punt final, ja que m fou impossible fer-ho amb més puntualitat, dedicarem unes cròniques al clausurat Saló. Vindrán a ésser una cosa aixís com «El señor secretario leerá la memoria...»

El humorisme, única font possible d'art en l'actual període històric?

Abans de parlar del Saló, dels artistes que hi concorren, en, d'explicar per què faltaren els que no hi concorregueren, començarem per sentar alguns principis, parlar d'algunes idees, de les que ben finalment vos confesso que ni jo mateix n'estic ben convençut.

Molts cops, i verdaderament amb un cert defalliment, he pensat que l'humorisme és l'única forma d'art que avui com avui es pot cultivar amb

veritable profit per l'art. Aquesta afirmació que a mi mateix me sembla massa atrevida, no obstant, potser enclou algunes certeses.

Cada lapsus històric té sos artistes, i sos artistes, si volen fer quelcom profitós, tenen de palpitar a l'unisson de sa época (això en general, doncs hi ha les excepcions dels precursors d'altres Escoles). Els grecs foren grans i tingueren grans artistes que han fet que Grecia passés victoriosa a través dels segles; mes qui feu els artistes fou Grecia, la petita nació que tingué més grandesa espiritual, i pogué tindre grandesa espiritual perquè sapigué fer que sos fills la tinguessin en desarròllo físic, que és salut i és equilibri, sapigueren no deixar descaminar sa vida i embellir-la. Fou la raça superior qui feu una religió de la bellesa; fou sa civilització un moment històric que be pot calificar-se paradoxicament d'etern.

Nosaltres en canvi, on hem anat a parar? que n'hem fet de tot lo que d'ells recollirem?

Son l'epoca dels invents, dels avenços miraculosos, de l'electricitat, dels airoplans, dels submarins, dels canons de 42... i del gramófon! mes tanta conquesta científica sols ha servit per metalitzar-nos el cervell.

Ens aturem admirats davant d'un auto, sospenem la respiració davant d'un d'aquests colossos del mar, coses les més antiestètiques possible. La vida moderna és essencialment antiestètica. Sembla que tothom hagi oblidat el sentit de la bellesa per a sacrificar-ho tot a lo pràctic. Jo em complasc imaginant-me aquestes immensament formidables carcasses de *dreagnouts* convertits, amb l'ajuda de tant invent com s'ha fet, en monstres sabiament decoratius, en feréstegues bestialsses, en formidables amfibis qui solquessin els mars... Jo m'imagino els ferrocarrils,

(a excepció del tramvia de Reus a S'Illo), artefacte essencialment humorístic), aquests eucs repugnants i trepitosos que empastifen nostres camps, que destrueixen la harmònica pau de la naturalesa; els imagino convertits en altres monstres, de línies decoratives, de belles proporcions, que llisquen llençant udols, fum i foc, ralls enllà, fent passar una visió fantàstica a través dels camps. Imagino als auto, adoptant formes de flors i d'insectes, els més brillants dels tròpics, llençats amb brunts de ses sirenes carretera enllà, imagino les ximeneies de nostres fàbriques convertides en serpens qui retorsent-se magnetitzen a un fantàstic aucell que podria ésser un airopla qui creua l'espai; nostres ciutats convertides en bells jardins, els edificis adopten totes les formes que tants diferents materials permeten, imaginant... que se jo, tantes coses a les que ara la ment no pot acostumar-se, que es presenten a nostres ulls de somniadors, com una fantàstica professa de carnaval... doncs estem tant degenerats que sols concebim un poc de belles fantasies en nost' a vida, fabricant-les amb paper i llustrant-les per als dies de carnaval.

Al arribar a Atenes al caminant el guiava l'immensa mola de bronzo de l'estatua de Minerva defençant la ciutat; al arribar a una ciutat nostra pot guiar-se el viatger per les columnes de fum negre que entelen la puresa del cel blau; els grecs decoraven sos carrros i ses naus amb belles escultures tallades; nosaltres les nostres naus les blindem...

Es necessari amontegar els viatgers dintre els wagons de ferrocarril; és necessari enquirbir-se com a legions d'infantes dins pisets i més pisets; en aquestes immenses conilleres que son les ciutats, és necessari correr, correr molt, perduda tota serenitat, llençats dintre un vértig de vida pràctica; desesperadament pràctica, procurant conseguir sempre el major profit amb un mínim d'esforç, sacrificant-ho tot, vivint una vida miserable, una vida teigida de càlcul, d'egoismes, sense un moment de grandesa, sense un gest de rebeldia... i no podem menys que viure-la, és impossible sobreposar-se a son segle, ell ens encadena amb sos vicis, ses degeneracions, ses miseris, amb tota sa petitesse.

Nostra joventut no existeix. Sabem menjar-nos, engollir-nos tots nostres romànticis-més, sabem sacrificar sens contreure un muscle del nostre tota passió divinament bella, sempre brutalment encarats a la lluita per a tot; elles, les dolces ninetes d'ulls blaus, d'ulls bruns, d'ulls negres d'abim també sab'n frenar son cor, també saben vendre son gentil cor a les mateixes exigencies. Adquirim llibertats per a quedar presoners de nostres conquestes. Sols uns quants romàntics

somniadors d'ideals, qui per tothom perseguits, p'denen apeser de tothom desprejar la vida! Qu'els deus els guiní camí de victoria!

Això, moralment, físicament, pitjor. Els cossos degenerats, cranis deformats per arreu, perdudes les línies pures i nobles per falta absoluta de tot exercici corporal, per anar enfundades nostres dones dintre vestits de modes absurdes i antiestètiques, respirant aires impurs que empastifen els pulmons, destruint la vista per excessos de treball amb la llum artificial, raquitics els cossos per alimentacions adulterades i escasses, ens criem flonjos, enlenques, podrits per l'otes les males, anem empitjorant de generació en generació.

Si un escultor vol crear un model digne per una estatua que concebi en sa ment (quina feinada no se li gira!) Sols troba per arreu cossos retuts, colars nàlits i trençats, pits estrets, espalles encorvades; tota una joventut amb lentes que velen la noblesa d'una mirada, sols signes de degeneració per arreu, sols models admirables per a caricaturitzar, ni una testa digne d'ésser escolpida, ni un ters digue d'ésser fus en bronzo etern, ni una gesta digna d'ésser exaltada amb un monument que desafii als segles.

L'Humorisme és flor de decadència, floreix l'epigrama sagnant, la sátira cruenta, disfreçades entre rialles, quan la vida d'un poble qui fou refinadament civilitzat s'envà a la posta. Ara serà la gran época per a l'Humorisme. Sols queden ja els restes, els últims bategs d'aquelles civilitzacions llunyanes; encara deurán venir dies pitjors, encara deurán venir temps més pràctics i encara es farán invents asombre de l'esperit. Mes vindrà un moment que ja no's podrà més que s'ensorrará tot aquest vell món que ja trontolla i llavors deurá apareixer una raça sana i forta, intel·ligent, bella, senzillament equilibrada que fugint de les runes de les ciutats boiroses i plujoses, sabrà cercar unes terres fertils i belles, de clima suau de bella situació geogràfica... Llavors naixerán nous artistes dignes del seu temps.

Per ara, que'ls humoristes fassin brunzir la ploma, que fassin restralllar sos llapissos damunt el cos de nostra societat, que com son gent de talent, saben endolcir l'espatec de la tallada amb el dinçar d'un picarol, saben burlar-se de ses propies miseris i de les de sos semblants, diuen ells que per a corregir-les... jo no hi cree gaire, penso que ho fan senzillament perquè tenen necessitat de fer-ho; encara que vulguin justificar ses crudeltats amb un noble fi, doncs corregir la marxa de l'història es empresa quimérica, encar que'ls humoristes en son un poc de quimeristes.

VIDI.

De l'Ajuntament

Sessió d'abans d'ahir

A les 10 comença, baix la presència de l'alcalde senyor Sardà i amb assistència dels regidors senyors Segimon, Balagué, Salvat, Clivillés, Jordana, Simó, López, Magriñá, Adserá, Rojo, Bosch, Roig, Barberà i Aguadé. Lectura de l'acta de la sessió anterior. Aprovada.

Instància de don Jaume Vidal Vilalta sol·licitant s'levi a escriptura pública la venda d'un terrenó sobrant de la via pública. A la Comissió.

Dictamen de damunt la taula de la Comissió de Foment proposant se deneguin els permisos sol·licitats per donya Maria Calaf Miró i don Ignasi Iglesias per a practicar obres.

Es llegeix una comparecència de la primera, retirant la sollicitud de permís.

Respecte al segon, el Sr Rojo impugna el dictamen dient que les raons que li va donar el Sr. Simó estan en pugna amb les Ordenances Municipals. Es del parer de que les Comissions no més són per a despatxar assumptes, no per a interpretar la llei, i acaba demanant que s'accedeixi a lo sol·licitat per don Ignasi Iglesias.

El senyor Simó defensa el dictamen. Diu que'l criteri sustentat ara, és el que han vingut seguint des de fa molt temps, la Comissió de Foment i l'Ajuntament, mercès a quin criteri pot ésser un fet un dia o altre l'embelliment de la ciutat. Seguint doncs aqueix criteri s'ha fet el dictamen que's discuteix. Diu que té en cartera una reforma de les Ordenances Municipals en lo que fa referència an aquestes qüestions i demana que mentres s'està estudiant aqueixa reforma, se segueixi la tradició i s'aprovi el dictamen tal com està presentat per a que's pugui anar realitzant el planol d'aliniació de la ciutat.

Insisteix el senyor Rojo dient que'l criteri exposat pel senyor Simó no té de prevaldre per sobre les O. M.

Intervé el senyor Roig defençant el dictamen dient que no's té de cedir davant d'amistats polítics ni personals. Diu que hi ha vegades que no's tracta sino de recular dos o tres pams i no val la pena de que'ls carrers quedin desalinats. Torna a pregar que se sostingui el dictamen perquè un dia si no nosaltres els nostres fills poguem veure que no hi ha carrers de traçat irregular. Com a dato curiós diu que la deformació d'alguns carrers fins els hi ha donat noms com el de la Girada.

El senyor Rojo diu que no's tracta de reforçar la farsana, si no d'arreglar-la.

El senyor Simó agraeix l'encoratjament del senyor Roig i explica lo que és l'esperit de les O. M. i lo que serà la reforma que te en projecte, que no serà pas una cosa inventada per a l'us

exclusiu de la nostra ciutat, sino que està implantada ja en altres ciutats com Barcelona, Madrid i altres. Afegeix que no's pot concedir el permís sol·licitat pel propietari de la casa que es tracta de reformar, per que en el mateix carrer de l'Abadía hi ha altres propietaris que al fer obres van posar les propietats a la línia corresponent i ara seria llastimar els interessos d'aquells que ja tenen fet el sacrifici del terreny perdut i les pesseïes.

El senyor Barberá diu que no pensava intervenir en aquest assumpte per que's tracta d'un parent seu, però que se n'ocuparà en termes generals. Fa notar que mentres ell va ser de la Comissió de Foment, quan estaven en majoria, no van denegar mai cap permís d'aquestos; creu que no's tenen de negat, si no que s'han de concedir com sempre.

El senyor Simó diu que preveient que'l senyor Barberá prengué la paraula, ha portat dos dictamens idèntics, denegant permisos, que han presentat altres Comissions de Foment i que foren aprovats per unanimitat, amb els vots d'alguns regidors com el Sr. Barberá que avui combaten el de damunt la taula.

El senyor Barberá diu que no recorda tals dictamens.

El senyor Simó demana que's llei-geixin i els entrega al senyor Secretari qui comença per llegir-ne un d'idèntic al que's discuteix, denegant permís a don Pere Rull per a practicar obres en un edifici del carrer de Santa Agna.

El senyor Roig demana que's torni a llegir el dictamen que s'està discutint per a veure si'l permís que's sol·licita és per a reformar, o pintar per a conservar; puig si fos per a pintar no més, s'hauria de concedir.

El senyor Simó li diu que és idèntic l'un a l'altre. En ambdós se vol aixecar un pis, lo que ben bé és una obra de reforma.

El senyor Barberá diu que en aqueix dictamen se va contra'l parer de l'arquitecte i creu que quan un facultatiu del municipi diu una cosa a allò ens hem d'atendre i aprovar-ho.

El senyor Simó diu que's podria demanar un informe a l'arquitecte per a veure el per qué un dia informava contra la concessió d'un permís i ara informa favorablement, doncs amb aquesta teoria l'un carrer estaria alineat i l'altre no.

El senyor Roig diu que vistes les manifestacions que aquí s'han fet, no hi ha sinó denegar el permís sense mirar qui és el propietari. Li estranya que l'arquitecte informi un dia en sentit favorable i un altre dia ho fes en sentit contrari. Aboga per a que's mantingui el dictamen amb lo qual el senyor Simó podrà tenir un desagraït pero la ciutat de Reus n'hi quedarà reconeguda.

El senyor Rojo s'aferma en les seves manifestacions i és de parer que l'arquitecte digui el per qué una vegada informà en un sentit i una altra vegada ho fa en un altre.

Queda damunt la taula el dictamen esperant la contestació del senyor arquitecte.

Dictamen de la Comissió d'Hisenda proposant s'interposi recurs contenciós-administratiu contra la R. O. declarant il·legal l'arbitri sobre la venda de peix fresc. S'acorda amb caràcter urgent i força executiva, per unanimitat.

Comptes de Beneficència del mes de juny últim. Aprovats.

Comptes particulars. Aprovats.
La presidència ordena la lectura de un document que li ha sigut presentat acabat de confeccionar-se l'ordre del dia. Es un comunicat de la «Comissió Benèfica» oferint construir un edifici

per a menjador dels pobres que van a menjar a la Casa de Caritat. El firmen els senyors Cañisá, Boqué i Segimón i hi manquen, per estar ausents, les firmes dels senyors Algué i Recasens que formen dita Comissió.

El senyor Segimón pren la paraula i diu que aqueixa Comissió, de la que forma part, ofereix fer un local-menjador on els pobres puguin menjar-se lo que a la Casa de Caritat se'ls dona, mitjansant que l'Ajuntament senyali un lloc d'emplaçament i faci fer el plànol. Proposa que se senyali un tros de pati de la Casa de Caritat i s'ordini a l'arquitecte faci el plànol que procuri no sigui d'un edifici de gran cost pero que tingui les necessaries condicions i possibles comoditats.

El senyor Barberá diu que creu arribat el moment d'estudiar lo que s'ha parlat tantes vegades del menjador econòmic.

El senyor Roig diu que's podria estudiar la creació del menjador i el dormitori econòmic.

El senyor Segimón diu que en part son atenedibles les observacions dels senyors Barberá i Roig. Manifesta que entre altres reformes té en cartera lo del menjador econòmic i lo de l'alberc nocturn, pero que per avui no es pot fer mes i quan se pugui fer mes, mes se farà. Ara es va a fer aixó, mes tart veurem.

El debat va allargaat-se intervenint-hi els senyors Roig, Barberá, Bosch i altres, discutint sobre lo que s'havia de fer amb lo que costarà la que vol fer la Comissió Benèfica.

La presidència prega que no se'n parli més, per que arribará dia que ningú donarà res a l'Ajuntament, per que donat encara regateixem.

El senyor Segimón diu que no és hora de dir més que si s'accepta o no l'ofertament.

S'accepta, i s'acorda que passi a la Comissió.

El senyor Barberá diu que ja ha fet diferents vegades un prec que ara novament vol recordar. Se tracta del tresorer de la Societat Astronòmica... (La presidència diu que ahir mateix va fer quelcom sobre'l particular).

El senyor Roig pregunta si està acordat batejar el passeig nou amb el nom del Prim. ¿No'ls sembla que'l Prim ja'n te prou amb un monument i una plaça? Creu que valdria més que es batejés amb el nom den Marián Fortuny.

La presidència li contesta que'l donatiu de les cent mil pessetes fou condicionat a l'objecte de que's destinesin a la perpetuació del nom den Prim, com a record del centenari.

El senyor Bosch s'ocupa del correctiu imposat per l'alcalde a tres guarda termes que abandonaren el servei durant l'abandó del qual foren arrencats del passeig de Misericordia deu o dotze fanals i un banc de pedra. Troba que és una injusticia (interrupcions de la majoria) el correctiu imposat; per que son venjances polítiques.

El senyor Sardá prega als regidors de la majoria que no intervinguin en el debat, puig que vol ell sol portar el pes del mateix. Diu al senyor Bosch que si per abandono del servei, troba injust un correctiu de vuit dies de suspensió de sou i empleo als que han faltat, podria dir al senyor Bosch: *que venga Dios y lo vea*. Creu que'l correctiu ha sigut aplicat en conciencia i diu que hi hagué qui l'ha censurat per que no ha estat més riguros.

El senyor Barberá diu que no és pels 8 dies de sou, si no per l'efecte moral; diu que portaven 25 hores de servei; i que ja se sap de cada any que se n'arrenquen de pels.

El senyor Sardá: I com que estalvien treball se'ls hi podria donar les gracies.

El senyor Roig aplaudeix lo fet pel senyor alcalde i l'incita a seguir per aqueix camí. Creu que per haver abandonat el servei i pel dany causat se'ls ha castigat poc, i que se'ls havia de despatxar. No troba bé, pero, que se'ls fes prestar 25 hores de servei.

La presidència: També podien haver dit 50.

El senyor Roig: Com que vosté no ho ha desmentit!

La presidència: Hi ha coses que no cal desmentir-les. Queda acabat el debat.

El senyor Salvat proposa que's llogui un home per a regar els arbres del cementiri. Acordat.

El senyor Rojo s'ocupa d'un xoll d'aigua que diu que's forma tot sovint a la Rambla de Miró davant del mas del senyor Fontana, que hi ha dies, que, com avui, no's pot passar per que s'hi posen dos pams d'aigua. Aixó és contravenir les Ordenances Municipals.

Proposa que se li donguin 8 dies de temps per a arreglar-ho i fer-li construir un bordó que's troba ho pot fer. Diu que al passar per allí ha sentit que alguns que's veien molestats no poguent passar deien: *Ja's coneix que's ric, que's f... de tot-hom!*

Intervenien els senyors López, Jordana i Barberá, acordant-se a proposta del senyor Jordana que's faci fer un rec per a aprofitar aqueixa aigua que llença el senyor Fontana per a regar els arbres de la Rambla de Miró.

El senyor Segimón demana autorització per a que, com tots els estius, vagin a pendre bany a Salou els asilats de la Casa de Caritat. Concedit.

El senyor Barberá pregunta com s'ha invertit una quantitat de sacs de ciment quina factura ha sigut aprovada.

El senyor Simó diu que no recorda en details a quin objecte foren destinats, per més que l'arquitecte al posar-li la factura a l'aprovació li explicà minuciosament. Ofereix per a la sessió vinent donar-ne compte detallat.

1 s'aixeca la sessió.

Els conflictes socials

La vaga fabril

El conflicte textil de Barcelona ha entrat en vies de solució. L'actitut dels obrers al no acudir a la crida dels fabricants ha fet canviar de táctica a aquests: han tornat a tancar les fàbriques i han acudit al Govern civil per a parlar de l'assumpte.

Acudiren al despatx del governador, el president i secretari del Foment acompanyats de quatre fabricants, els quals oferiren fer una revisió de jornals i augmentar-los tot el que's pugui; que no tenen inconvenient en reconeixer les societats obreres si aquestes se reorganitzen en la forma que están organitzades a Anglaterra, forma que permet solució r'apídamant qualsevol diferencia que sorgi; que al reanudar el treball no hi haurá cap represalia i que els vaguistes—homes i dones—serien admesos als mateixos llocs que ocupaven.

Davant d'aquestes manifestacions de transigencia, el governador lográ que tinguessin una sentada les parts litigants, aprofitant l'ocasió d'haver acudit al Govern civil una comissió d'obrers de La Constançia.

L'entrevista fou molt llarga, i els obrers es mostraren força inclinats a acceptar la fórmula patronal per a solucionar la vaga, però digueren que, com l'entrevista era casual, no estaven autoritzats per pendre una resolució, per lo qual tenien necessitat de consultar els seus companys.

A l'efecte es convocá reunió general extraordinaria per a ahir dissabte, sense que a l'hora que escrivim aquestes ratlles sapiguem el resultat.

Els ferroviaris

La ponencia de l'Institut de Reformes Socials que enten en l'assumpte dels carrilaires porta ja estudiades les cinc primeres peticions de les set que han formulat els ferroviaris.

En la darrera sessió que celebrá aquella ponencia han informat el president i el secretari del Sindicat Catòlic de Valladolid, els quals han ampliat les seves peticions més de lo que tenien fet en son telegrama dirigit a l'Institut de Reformes Socials i al Govern.

S'han lamentat de les coaccions de que son objecte amb freqüencia els ferroviaris catòlics, per part dels ferroviaris socialistes.

La ponencia es proposa terminar la seva tasca per a elevar l'informe al Govern el proper dilluns.

La vaga de Gijón

Al ministeri de Foment, i relacionada amb la vaga general de Gijón, s'ha facilitat la següent nota oficiosa;

La població de Gijón va recobrant la tranquil·litat; circulant alguns trens. Anit s'obriren algunes fleques i avui se treballa en algunes altres; amb lo qual aviat se podrà proveir de pa al veínat.

La fàbrica de llum faèlitará fluit elèctric el dilluns vinent. S'espera que a principis de setmana s'obrin les fàbriques i centres industrials d'escás personal. La normalitat quedarà restablerta en la próxima setmana.

L'aixecament de l'estat de guerra

En virtut de l'acord del Govern d'aixecar l'estat de guerra en algunes províncies, ans d'ahir se reuniren les autoritats militars i civils de Barcelona acordant la publicació del següent bándol:

«Don Felip Alfau i Mendoza, capitá general de la 4. regió.
Faig saber: Que ordenat pel Govern

de S. M. i d'acord amb les Autoritats, dispo.

Article primer. Queda aixecat l'estat de Guerra en el territori de Catalunya, establert pel meu Bándol de 13 de l'actual, quedant no obstant subsistent la suspensió de garanties constitucionals disposada per R. O. de la mateixa fetxa.

Art. segón. Com conseqüencia de l'antertor precepte, les Autoritats civils i Tribunals de Justicia, tornarán a entendre en els assumptes que, amb arreglo a les lleis els corresponguin, i per lo tant els seran remesos o retornats els procediments de que venia coneixent la jurisdicció de Guerra, per virtut del citat Bándol.

Barcelona 21 de juliol 1916.—Felip Alfau Mendoza».

Complimentant el precedent bándol, ahir s'entrevistá l'alcalde d'aquesta ciutat amb el comandant militar i d'acord ambdues autoritats, se feu novament càrrec del mando de la ciutat el senyor Sardá.

**

Malgrat haver-se fet càrrec del mando de la ciutat l'autoritat civil, ahir a la vetlla el Centre de Societats Obreres continuava clausurat per l'autoritat militar.

Fins quan durará aquesta clausura que tants contratemps irroga a les societats de resistencia allí domiciliades, ja que se les impossibilita de desenrotllar la seva vida social i administrativa?

Té la paraula el senyor alcalde.

Informació

Avui de dos quarts d'una a dos quarts de dues tindrà lloc en el Gran Cafè-Restaurant de París l'acostumat concert, executant-se el següent programa:

«The Geisha» (vals)	Jones.
«La Viejecita»	Caballero
«Otello» (primer acte)	Verdi
«La Gatita blanca»	Giménez i Vives.
«El año pasado por agua»	Chueca.
«La casta Susana»	Gilbert.

En el Teatre Fortuny s'hi celebrarán avui escullides sessions de cine, estrenant-se les precioses pel·lícules «El dinero de Judas», «L'amazona Blanca» i d'altres.

Aquesta tarda en el camp del Club Deportivo s'hi jugará un amistós partit entre'l tercer equip del mateix i el Vilaseca F. C.

En la Sucursal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, durant la próxima setmana, se trobará de torn el vocal de sa Junta de Patronat, don Enric Izaguirre.

A la Sala Reus hi continuarà avui exhibint-s'hi el segón episodi titulat «Bajo el cielo azul de Montecarlo», de la notable cinta «Jan Kador», que tant d'èxit vé obtenint. Completarán el programa, altres interessants cintes.

Xorisso marca EL LEON
Fabricats exclusivament amb carns de tocino escullides i fresques.
De vendá:
Joan Cardona, carrer de Jesús.
Demá dilluns s'exhibirá al Cine Sala Reus la monumental pel·lícula d'estil romana i de 2.800 metres, titul·lada «Marco-Antonio i Cleopatra» cinta quinart i bellesa podrá admirarla nom-

Joventut Nacionalista Republicana

Se convida als socis de la mateixa i als del Foment Republicá Nacionalista que vulguin acompanyar-nos, a una **visita a l'Estació Enològica** que tindrà lloc avui diumenge a les 5 de la tarda.

LLOC DE REUNIÓ: AL F. R. N.

SENSE aquesta marca

Companyia del Gramófon

SOCIETAT ANÓNIMA ESPANYOLA

Èxit colosal dels célebres artistes

Titta Ruffo i Caruso

en discs marca Gramófono

De venda: **R. Perpiñá.**

Major, 22. — REUS. — Despàtx: 24, pral-

l'aparell **NO** és un «Gramófon»
: : **Catàlegs gratis** : :

—DIPOSIT DE RELLOTGERIA.—RELOTGES DE BUTXACA i DESPERTADORS DES DE 2'90 PÉSETES—

brota concorrencia que assisteix sempre al dit local.

Aquesta nit tindrà lloc en la Cerveceria Oriental, passeig de Mata, un gran concert per la Banda Municipal que dirigeix el senyor Camprubí.

Amb la projecció dels 14, 15 i 16 episodis de la popular pel·lícula «La moneda rota», «Actualitats Gaumont» i d'altres, avui se donaran grans sessions al Kursaal.

Havent sorgit algunes dificultats entre'l Club Gimnàstic de Tarragona i el Club Deporriu de Reus, aquest jugarà un partit el dia de Sant Jaume amb el Reial Club Deporriu Espanyol.

Aquesta nit farà sa presentació en el Teatre Circo, la companyia còmic-dramàtica que baix la direcció del notable primer actor don Anton Píera ha de donar tres funcions en aquell teatre.

Les obres escullides per al debut són «El agua milagrosa», peça en un acte dels germans Quintero, i «Sin familia», comedia en tres actes de Miquel Echegaray.

En el teatre d'estiu de la recreativa societat La Palma, aquesta nit s'hi representarà el drama en tres actes de Eugeni Sellés «El nudo gordiano».

Acabarà la vetllada amb l'acostumat ball-reunió.

Fa falta

Dependent i Aprenent

per a un comerç de **Merceria i Novelats** d'aquesta. Informaran en aquesta impremta.

Preservar-se de malalties infeccioses es segur prenent el VICHY PRATS

de Caldes de Malavella, similar al Vichy Francés i indiscutiblement igual al Vichy Catalá, indispensable per a les enfermetats de l'estómac.

DIPOSIT: Plaça de Catalunya (abans Teatre) núm. 7 REUS Comestibles i colonials de R. Marimón

El Dr. A. TORT NICOLAU, especialista en parts i enfermetats de les dones, ex-quefe clínic de la Maternitat i Col·legi de la Pau, de Madrid,

HA TRASLLADAT

el seu consultori al carrer de Sant Joan núm. 2, primer, damunt del Cafè d'Espanya.

Consulta de 10 a 12 i de 3 a 5.
Teléfono número 78

Nou Consultori de Medicina i Cirurgia Dr. Josep Rebullida Pedret

EX ALUMNE INTERN DEL Dr. GAJAL

Especialitat en enfermetats del noi i de la dona

Alumne de les clíniques dels Drs. Olshausen, de Munich, i Pfandier
OPERACIONS. - Hores de consulta: de 10 a 12 del matí i de 3 a 5 de la tarda

Hotel París. - REUS

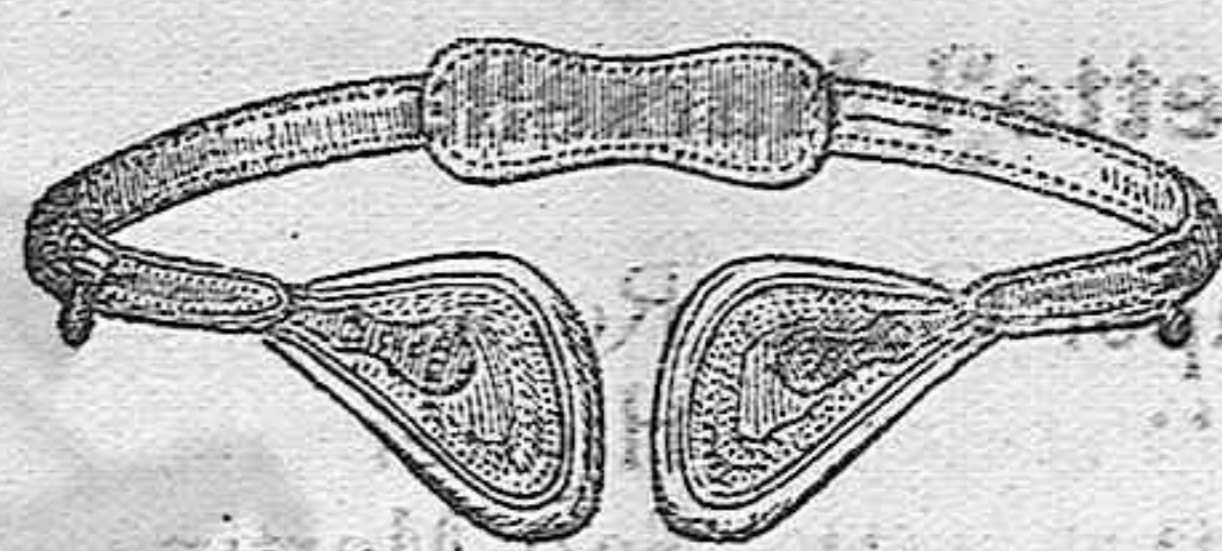
Academia de Tall i Confecció JULIA

Cucurulla, 1 i 3, principal. - Barcelona

Si desitja vosté vestir amb elegancia i economia util·litzi els PATRONS JULIA per a tallar els seus vestits. Visiti vosté la casa per a veure els MODELS.

Enviarem gratis nota de preus i explicacions

A preu barat o a plaços se ven una drogueria establerta en punt centre d'aquesta ciutat, per tenir de marxar a viure a fora la seva duenya. — Donaran raó en aquesta impremta.

AVIS

Als trencats i al públic en general

No hauria de permetre's el cinisme de certs intrusos xarlatans i mercaders d'ofici que amb el major descaro i frases deslumbrants, anuncien la curació radical de les hernies, sense conèixer sisquera en que consisteix aital dolencia, i sense comptar amb cap títol que justifiqui la seva aptitud.

JOSEP PUJOL
CIRURGIÀ
Especialista en la curació de les hernies (trencats) amb 28 anys de pràctica entre la casa Clausolles, de Barcelona i mon establiment de Reus.

«Braguers» de totes classes, lo més pràctic i modern per a la curació o contenció de les hernies per cròniques i rebel·lats que siguin, des de 3 pessetes a 25.

«Braguers» de totes classes, lo més pràctic i modern per a la curació o contenció de les hernies per cròniques i rebel·lats que siguin, des de 3 pessetes a 25.

«La Cruz Roja»
CASA FUNDADA EN 1896
Monterols, núm. 16
NO EQUIVOCAR-SE al costat del fabricant de gorres don Isidro Pons.

AVIS

L'antiga i acreditada Lampisteria de Manuel Bielza, establerta des de l'any 1854 a l'arraval de Santa Agna, número 20, anuncia a sa numerosa clientela fal públic en general, que s'ha traslladat a l'arraval alta de Jesús, 41, oferint-los hi els seus serveis amb esmer i puntualitat.

ERESA FERRAN (a) PAGESA

Venda de peix fresc de totes classes: **MERCAT CENTRAL** serveixen encàrrecs de peix de totes classes.

Dirigir-se: A Reus, carrer Paló Santo, 12, i a Tarragona, a Baldomer Pons. Teléfono núm. 162.

SOFRE

PRODUCTE ESPANYOL
Dit sofre ha sigut analitzat a l'Estació Enològica d'aquesta ciutat i segons dictamen facilitat de l'anàlisi practicat en dit establiment resulta que suscrit pel senyor director don Claudi Oliveras el dictamen és el següent: *Donada la proporció de sofre pur que conté la mostra analitzada pot esser empleat sense inconvenient per a combatre l'Oidium del cep (malva vella).* En virtut de dit dictamen aquest sofre se ven al preu de 16 pessetes sac de 46 kilos, al Carrer de Rosic, núm. 8. - Reus

Comerc de Ferreteria i Quincalla

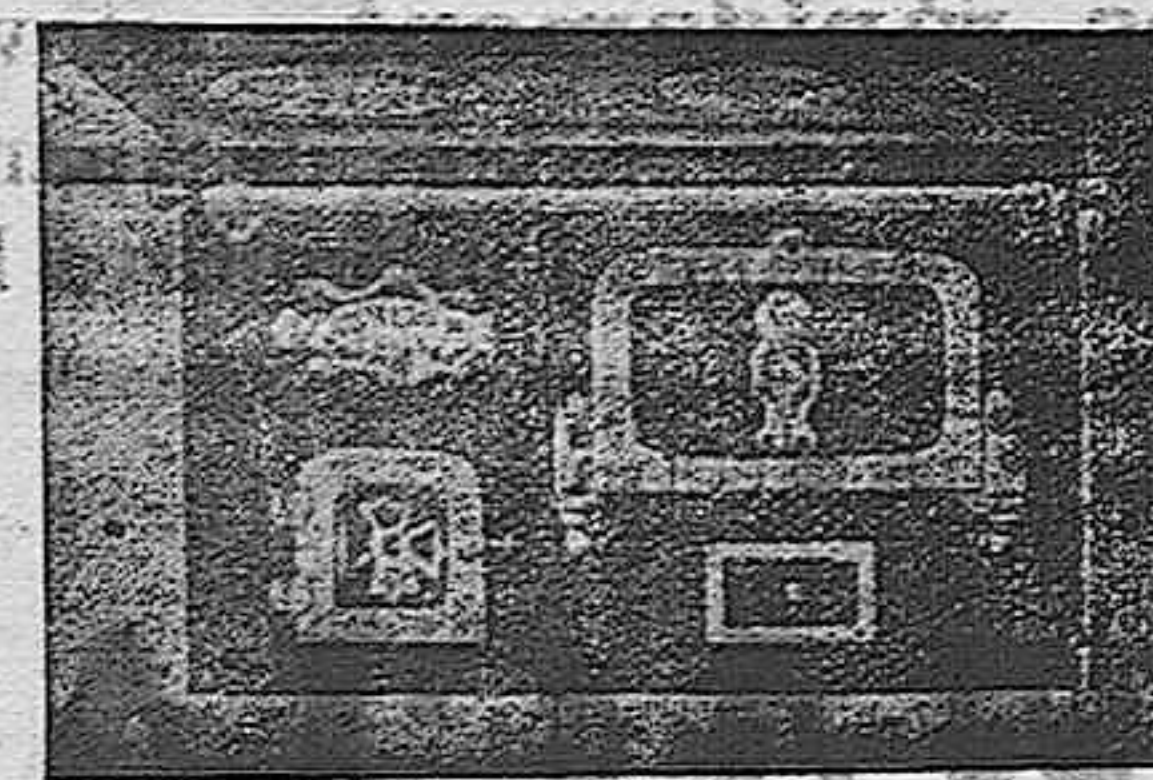
Material per a mines i obres públiques. — Especialitat en articles per a construcció d'edificis

RAMÓN SALVAT

ARRAVAL ALT DE JESUS, 30. — Teléfono 220. — REUS

Cuines econòmiques

No compreu cuines sense anys fer-se càrrec de les ventatges que reuneixen les d'aquesta casa.

Totes les cuines, són assegurades i garantides de infim consum de combustible.

Assortit complet de tot lo concernent al ram de fumisteria

CARBÓ MINERAL AGLOMERAT

PER A CUINES ECONÒMIQUES I CALEFACCIO

30 per 100 més econòmic que'l Koc

COTISEM: Carbons asturians i regionals en grans quantitats.
ENCARRECS: Reus, 15, primer, 1.ª (Travessia Sant Joan), Teléfono 185.

SIDRAL «TEIXIDÓ»

NOM PATENTAT

PREMIAT AMB MEDALLA D'OR

¿Voleu apagar la sed?

¿Voleu menjar a gust?

¿Voleu digerir bé?

Preneu **SIDRAL** ES REFRESCANT, APERITIU I DIGESTIU

Purifica l'aigua evitant infeccions. — Indispensable als estiejants, viatjants, excursionistes i caçadors

A Reus, Se surteixen de nostre representant exclusiu D. GAIETA VIRGILI, plaça de Prim, núm. 3. Bar París i Bar Esquilla.

NOTA — Alguns expendidors serveixen al públic que demana SIDRAL altre granulat similar, explotant el bon nom que ha adquirit nostre producte. Per a evitar aquests abusos hem fet unes etiquetes de garantia que preguem al públic vegi si les tenen els aparells mesuradors, i als expendidors de la comarca.

Institut de Bioteropia i Laboratori Microbiològic Clínic

DEL Doctor **A. FRIAS**

VACUNACIÓ CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies després de la mossegada

Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisi bio-normals i patològics. — Arraval baix Jesús, 33. Reus

EL CAS MÉS ENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS, CRONICA, L'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal curats. Les

PASTILLES SERRA

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia i dificultava la respiració.

Es venen a 2 rals caps

Litinoïdes Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a l'obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoïdes Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en caps de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes; UN PAQUET SOLT: 10 CENTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment, proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofostorina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la materia gris; aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA, Arraval de Santa Agna, 80 - REUS

IBARRA i C. S. en C. - Sevilla

Línia regular de grans vapors

Tots els DIJOS sortida fixa del port de TARRAGONA per a València, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cadiz (admetent carrega per a Ayamonte i Illa Cristina), Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcía-Carril, Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián. - Servei ràpid eventual per a Galicia i Nord d'Espanya, amb escales a València, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander i Bilbao, empleant solament 14 dies en el viatge. - S'expedeix coneixement directe per a Larca i Sant Esteve Pravia, amb trasbord al vapor Luarda núm. 13 i per a Dunquerque als vapors de la Companyia Francesa «Denia i d'Anzin».

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Únic servei fixe i setmanal per a Cette i Marsella tots els divendres.

PROXIMES SORTIDES

Per a la Costa d'Espanya

Juny 8	Vapor Cabo Santa Pola
15	" " Roca
23	" " Higuier
30	" " San Martín

Per a Cette i Marsella

Juny 2	Vapor Cabo Roca
9	" " Higuier
16	" " San Martín
23	" " Oropesa

NOVA LÁMPARA ESTRANGERA

Làmpara Nitrogen

Dispot 1/2 Watt

Gran potencia lumínica. -- Consum veritat.

Duració sens rival.

Demaneu-la a tots els bons establiments d'Electricitat. La vos tres electricistes.

Concessionari i dipositar per a Espanya i Portugal:

Plutarco Teixido - Carme, 35. - Barcelona

Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric, CARME, 35. -- PROP DE LES RAMBLÉS

JOSEP BALDRICH

Sant Elies, 2, 2.º on, 1.ª

RELOTGERIA
— DE —
MELITÓN FREIXAS
PLAÇA DE PRIM, NÚM. 9

Preu fixe Preu fixe

Poso en coneixement de llur clientela i del públic en general que la Relotgeria Freixas, del carrer Major, núm. 15, s'ha traslladat a la Plassá de Prim, núm. 9, a la Relotgeria Rigalt, on l'ex-propietari queda com a operari de dit establiment.

En aquesta casa, essent propietari Melitón Freixas, hi trobaran totes les novetats en Joieria, Plateria, Relotgeria, Bisuteria, objectes propis per a regals i un immens assortit en Pintetes, Passadors, Diademes, Vanos de totes classes i de tots els gustos i varis articles de gran novetat.

Gran taller de reparacions en Joieria, Relotgeria i tot lo concernent an aquest ram.

PREU FIXE: PREU FIXE

Companyia Reusense de Tramvies

Servei de trens que regirà des del dia 10 de juliol de 1916

Sortides de Reus (Arraval Robuster)	Sortides de Salou
Tren n.º 24 a les 6'50	Tren n.º 23 a les 7'40
" " 26 " 8'25	" " 25 " 9'15
" " 2 " 10'25	" " 11 " 11'20
" " 12 " 15'	" " 1 " 16'
" " 34 " 16'35	" " 35 " 18'40

Extraordinaris en els dies festius

Sortida de l'arraval de Robuster:
Tren núm. 28 a les 11'15
" " 32 a les 15'55

Sortides de Salou:
Tren núm. 27 a les 12'10
" " 33 a les 19'

" " 41 des de Mas Galbó a les 19'40

Bitllet ordinari a ptes. 0'75.—Bitllet de anada i tornada, ptes. 1'05.—Nois de 3 a 7 anys, anada i tornada, 0'60.

Tarifa especial núm. 4 de bitllets d'anada i tornada a ptes. 0'60. S'expedeixen aquestes bitllets des del dia 10 de juliol per als trens que surten de Reus a les 6'50, pugen utilitzar-se per a la tornada tots els trens que surten de Salou fins a les 16 inclusiv, essent completament nuls per als trens següents.

En els diumenges i dies festius s'expediran bitllets d'anada i tornada a 0'60 fins al tren de les 11'15 vàlids per al retorn fins al de les 18, essent també nuls per als trens posteriors.

LÍNIA DE VALÈNCIA

Surten de Salou per a València 6'11 (fins a Benicarló)—9'18—11'15—17'7 (fins a Benicarló)—0'2.
Arriben a Salou de València 4'19—9'17 (procedent de Benicarló)—15'45—18'38.

TARIFES

Per a l'inserció d'anuncis en aquest diari

PREUS MENSUALS

En 1.ª plana	En tercera plana				En 4.ª plana
Pagarà 4 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupi	A una columna	A dues columnes	A tres columnes	A cinc columnes	Pagarà a 2 pessetes per cada espai de 5 per 10 cm que ocupi
Fins a 3 ctm. d'altura. De 3 a 5 " Per cada ctm. més.	2'50 3'50 0'50	3'75 5'00 0'75	5'00 7'00 1'00	10'00 14'00 1'50	

Els remittits, anuncis de crònica, de secció oficial etc. etc., un número reduït d'insercions pagaran a 25 cèntims la ratlla per la primera inserció i a 10 cèntims ratlla, per cada una de les successives. Quan arribi a publicar-se nn més pagaran a 10 cèntims per cada inserció.

NOTA: Tot anunci a més de son import segons tarifa, costarà l'impost del timbre a raó de 10 cèntims per inserció.

SABATERIA

PERE ROIG

SUCCESSOR DE JOSEP M. MARTÍ

Baratura -- Elegancia -- Solidesa -- Perfecció

ARRAVAL DE SANTA AGNA, 28 - REUS